

WILAYA YA BUSIA

DARASA LA NNE MUHULA WA TATU

PENPLUS
BUSIA

KISWAHILI

Muda: Saa 1 Dakika 40

Jaza mianya kwa jibu sahihi.

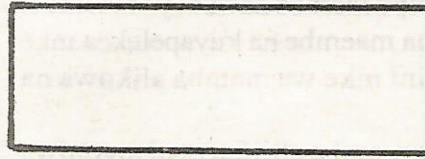
Siku 1 Linda na wazazi 2 walienda Ngomeni kutembelea sehemu za makao 3 wanyama wa pori. Ilikuwa siku ya Jumamosi, Linda 4 wazazi 5 walipoanza safari. Jumapili wakafika mahali 6. Kulikuwa na wanyama 7 aina 8. Mifano ya wanyama 9 ni nguruwe mwitu, swala, nyati na tumbili. Tumbili ni 10 mtundu sana. 11 hupenda kuchezea watu. Linda alikuwa na 12 ya soda mkononi. Tumbili naye alikuwa kando 13 ya mti. Akashuka pole pole akampokonya 14 mtoto chupa ya soda 15 kutoroka.

1. A. mmoja B. moja C. kimoja D. kimoje
2. A. wake B. chake C. yake D. mwake
3. A. lake B. nake C. huu D. ya
4. A. cha B. na C. na D. lao
5. A. wao B. wa C. wako D. wake
6. A. huko B. hao C. huo D. hicho
7. A. ya B. wa C. cha D. za
8. A. nyingi B. wa C. kingi D. nyingine
9. A. hao B. mwingi C. huyo D. chao
10. A. kinyama B. mnyama C. wanyama D. unyama
11. A. Wewe B. Mnyama C. Wao D. Yeye
12. A. vyumba B. wingi C. nyupa D. chupa
13. A. chatu B. vyupa C. juu D. ndani
14. A. yule B. dani C. kile D. vile
15. A. nao B. na C. wa D. kwa

Kutoka swali la 16-30, chagua jibu kulingana na maagizo uliyopewa

16. Chagua majina yaliyo katika ngeli ya U-I
A. Mbwa, mtoto, mswaki
B. Mtu, mchezo, mpira
C. Mchezo, mpira, mswaki
D. Mtoto, mtu, mchezo
17. Wingi wa sentensi hii ni
Mgeni aliwasili nyumbani
A. Mgeni waliwasili nyumbani.
B. Wageni waliwasili nyumbani
C. Wageni waliwasili manyumbani.
D. Wageni aliwasili nyumbani
18. Kamilisha sentensi kwa silabi inayofaa.
Magurudumu _____ mabadilishwa
A. ya B. li
C. ma D. i
19. Bendera ya Kenya ina rangi zipi?
A. Nyeusi, nyekundu, kijani, kinjano
B. Nyeusi, nyekundu, nyeupe, kijani
C. Nyekundu, nyeusi, kijani, kinjano
D. Nyeupe, nyeusi, nyekundu, kahawia

20. Andika jina la umbo hili.

- A. mraba
- B. pia
- C. mviringo
- D. mstatili

21. Taja vifaa vinavyotumika shambani.
A. Uteo, mwiko, jembe, rato
B. Rato, jembe, mkuki, sinia
C. Mbuzi, seredani, beleshi, jembe
D. Jembe, reki, panga, rato
22. Kamilisha methali hii:
Mti upigwao mawe ni wenye _____
A. ndege B. matawi C. matunda D. kuni
23. Andika nambari hii kwa maneno 915.
A. Mia tisa na kumi na tano
B. Mia sita na kumi na tano
C. Mia tisa na tano
D. Mia tano kumi na tisa
24. Jibu la maamkizi haya ni yapi? Shikamoo _____
A. hujambo B. salama
C. marahaba D. habari
25. Jaza kwa neno lifaalo.
Nyanya hukaa kwenye _____ anapotusimulia hadithi.
A. jiko B. kigoda C. bafu D. choo
26. Kanusha sentensi hii:
Mama amepika chakula kitamu.
A. Mama hatapika chakula kitamu
B. Baba hajapika chakula kitamu
C. Mama wamepika chakula kitamu
D. Mama hajapika chakula kitamu
27. Tumia kiulizi ngapi vizuri katika sentensi.
Mikate _____ ngapi imepakwa siagi?
A. tu B. mi C. ma D. m
28. Tegua kitendawili hiki.
Mama yangu daima hachoki kunibeba _____
A. kitanda B. mama
C. mtoto D. mkoba

29. Andika vinyume vya maneno yaliyoko hapa chini
	baridi	ghali	faida	taratibu
A.	Joto	ngumu	hasara	polepole
B.	Joto	rahisi	pesa	haraka
C.	Joto	rahisi	hasara	haraka
D.	Joto	ngumu	pesa	haraka

30. Panga vile maneno haya yatakuwa katika kamusi. magadi, mafua, madhara

- A. Madhara, mafua, magadi
B. Mafua, madhara, magadi
C. Mafua, magadi, madhara
D. Magadi, mafua, madhara

Soma ufahamu huu kisha ujibu maswali yanayofuata 31-40.

Nyani alikuwa akiishi juu ya mwembe karibu na mto.

Alikuwa na rafiki yake aliyeitwa Mamba. Mamba aliishi mtoni. Wao walikuwa marafiki wa chanda na pete. Kila siku, nyani alikuwa akimpa mamba zawadi ya maembe.

Mamba aliyachukua maembe na kuyapelekea mke wake huko mtoni. Lakini mke wa mamba alikuwa na roho mbaya.

Siku moja, mke wa mamba alijifanya ni mgonjwa sana. Mume wake akamletea kila aina ya dawa lakini hakupona. Mke wa mamba akamwambia mumewe "ikiwa wewe unanipenda kweli basi dawa yangu ni kula moyo wa nyani. Nikila moyo wa nyani nitapona. Nenda kamwalike rafiki yako nyani, akifika hapa tutamuua, nami nitakula moyo wake."

Mamba hakujua la kufanya. Alishindwa kuamua kati ya kumpendeza mke wake au kuendeleza urafiki wake na nyani. Alitatizika.

31. Nyani na mamba walikuwa wakiishi wapi?
A. Juu ya mwembe B. Juu ya mwembe na mtoni
C. Mtoni D. Mtoni na juu ya mwembe
32. Rafiki yake nyani alikuwa nani?
A. Mke wa nyani B. Mke wa mamba
C. Nyani D. Mamba
33. Marafiki wa chanda na pete ni marafiki wa aina gani?
A. Marafiki wabaya B. Marafiki wazuri
C. Marafiki wawili D. Marafiki wakubwa
34. Mke wa mamba alikuwa na sifa gani?
A. Kuuu B. Kupenda C. Kucheza D. Kupika
35. Ni nini umoja wa neno maembe?
A. Mwembe B. Embe
C. Tunda D. Matunda
36. Je, unafikiri mke wa mamba alikuwa mgonjwa?
A. Ndio B. Hapana C. La D. Hatujaambiwa
37. Ni nani alitaka kula nyama ya moyo?
A. Mamba B. Nyani
C. Mke wa mamba D. Mke wa nyani
38. Mamba aliyafanyia nini maembe aliyopewa?
A. Kuyala B. Kuyatupa
C. kuyauza D. kumpa mkewe

39. Ni nini maana ya "alitatizika?"

- A. Alichanganyikiwa B. Alikataa
C. Alikatazwa D. Alipotea

40. Hadithi hii inatufunza _____

- A. tuwe marafiki wabaya B. tuwe marafiki wa kweli
C. tuuane D. tusiwe na marafiki

Soma hadithi hii kisha ujibu swali la 41-50.

Safari ya garimoshi iliharibika. Garimoshi liliacha njia ya reli na kupinduka. Watu wachache walikufa. Siku yenyewe ilikuwa ni ya baridi kali.

Baada ya muda, mabasi yakaja. Mabasi hayo yaliletwa kuwasaidia wasafiri wa garimoshi. Wasafiri hao wakaanza kupakia mizigo yao katika mabasi. Mabasi yatawapeleka huko walikokuwa wanaenda.

Kulikuwa na bibi mmoja katika ajali hiyo. Ajuza huyo alikuwa na mjukuu wake na mzigo mzito. Wasafiri walishindana kupanda mabasi. Kila mmoja alikuwa akipigania nafasi ya kuingia.

Ajuza huyo hakujua afanye nini kati ya kubeba mzigo au kumchunga mjukuu wake. Hakuweza kufanya yote hayo kwa pamoja. Aliogopa kumpoteza mjukuu au kuupoteza mzigo wake.

Kulikuwa na manamba wawili katika basi moja. Mmoja wa manamba hao alikuwa kijana. Aliwasaidia wasafiri wengi kwa kuwabebea mizigo yao na kuwapandishia kwenye basi. Barobaro huyo alikuwa anaitwa Masha. Masha alimuona ajuza akiwa na wasiwasi. Papo hapo akambebea mzigo wake yule ajuza na kumwekea kwenye basi. Ajuza alitiririkwa na machozi.

41. Kwa nini safari iliharibika?
A. Gari halikuja B. Garimoshi lilipinduka
C. Dereva hakuja D. Wasafiri hawakuja
42. Watu wangapi walikufa?
A. Wawili B. Wengi C. Wachache D. Mmoja
43. Ajuza ni nani?
A. Babu B. Msafiri C. Dereva D. Nyanya
44. Ni nini ilikuja kuwasaidia wasafiri?
A. Mabasi B. Madereva C. Manamba D. Magari
45. Ajuza alikuwa na _____ na _____
A. machozi, mizigo B. kijana, mizigo
C. mizigo, mtoto D. mzigo, mjukuu
46. Ajuza hakutaka kupoteza _____ na _____
A. gari, basi B. mjukuu, mzigo
C. njia, mzigo D. pesa, mzigo
47. Kwa nini ajuza alitiririkwa na machozi?
A. Huzuni B. Furaha
C. Kuchoka D. Kupoteza mzigo
48. Ni nani alimsaidia ajuza kubeba mzigo?
A. Masha B. Msafiri C. Dereva D. Mjukuu
49. Garimoshi hupitia kwenye _____
A. barabara B. angani C. reli D. majini
50. Ni nani walishindana kuingia na kupanda mabasi?
A. Madereva B. Manamba C. Wasafiri D. Kijana